

Recht – Idee – Geschichte. Beiträge zur Rechts – und Ideengeschichte für Rolf Lieberwirth anlässlich seines 80. Geburtstages. Hrsg. von Heiner Lück und Berndt Schildt, Böhlau Verlag, Köln – Weimar – Wien 2000, ss. 732

Zaprezentowany przez renomowane wydawnictwo Böhlau tom stanowi Księgę Pamiątkową ku czci Rolfa Lieberwirtha z okazji osiemdziesiątej rocznicy urodzin. Rolf Lieberwirth jest – obok zmarłego w 1966 r. Heinricha Sproemberga – najbardziej wybitnym i znanym historykiem prawa, który działał w NRD. Przez kilkadziesiąt lat kierował Sekcją historii prawa na Wydziale Prawa Uniwersytetu im. Marcina Lutra w Halle-Wittembergi; jest członkiem Saskiej Akademii Nauk w Lipsku. Należał do nielicznych ordynariuszy, którzy do końca pozostali nauczycielami akademickimi, mimo że nie byli członkami partii komunistycznej i stronili od aktywnego angażowania się w życie polityczne. Zawdzięczał to swemu niekwestionowanemu autorytetowi naukowemu, jaki zapewnił sobie znaczącymi rezultatami swych badań. Rolf Lieberwirth zaliczany jest do czołowych w świecie znawców średniowiecznego prawa zwyczajowego w Niemczech.

Sławę zapewniły mu też pionierskie studia nad Christianem Thomasiusem i nad Oświeceniem w Saksonii. Jego studia nad Zwierciadłem Saskim były wysoko oceniane w Polsce; na łamach CPH omawiał je Bogdan Lesiński (CPH XXXVII, 1985, z. 1, s. 182 i n.). Podobny oddźwięk w naszym środowisku historycznoprawnym wywołały teksty Lieberwirtha poświęcone łacińskiej terminologii prawniczej: *Lateinische Fachausdrücke im Recht* (1986) oraz *Latein im Recht* (1986, 1988), które na łamach CPH poddawał analizie Ireneusz Żeber (CPH XLIII, 1991, z. 1-2, s. 175 i n.). Z wieloma polskimi historykami łączyły Lieberwirtha więzy przyjaźni i bliskiej współpracy: z Zdzisławem Kaczmarczykiem, Lesławem Paulim, Witoldem Maislem, Bogdanem Lesińskim.

Jubileuszowy tom wydali uczniowie Rolfa Lieberwirtha: profesor historii prawa niemieckiego i saskiego na Uniwersytecie im. Marcina Lutra w Halle-Wittembergi Heiner Lück oraz profesor historii prawa na Uniwersytecie Ruhry w Bochum Berndt Schildt. Zakres poruszanych w Księdze problemów rozciąga się od kwestii, mieszczących się ściśle w polu zainteresowań badawczych Jubilata (np. sprawy krytycznych edycji głoś do Zwierciadła Saskiego) przez ważne zagadnienia ustroju i prawa wczesnych czasów nowożytnych aż po refleksje nad systemem prawnym we współczesnych Chinach. Piszą o nich niemieccy i anglosascy badacze o głośnych nazwiskach i ugruntowanej renomie: K. Brauner, S. Buchholz, B. Diestelkamp, G. Dilcher, B. Dölemeyer, E. Donnert, D. Döring, F. Ecke, H. Gross, R. Grosse, S. Hoyer, L. Jelowik, G. Jealouschek, D. Müller, F. M. Kaufmann, H. Lück, H. Mohnhaupt, G. Mühlpfordt, M. Neugebauer-Wölk, U.D. Oppitz, W. Pauly, H. Rüping, W. Schild, B. Schildt, W. Sellert, J. Weitzel i W. Zöllner.

Henryk Olszewski (Poznań)